

KARTA KURSU

Nazwa	Dziedzictwo przyrodnicze
Nazwa w j. ang.	Natural heritage

Koordynator	Dr Anna Chrobak-Žuffová	Zespół dydaktyczny
		Dr Anna Chrobak-Žuffová
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

- poznanie najważniejszych pojęć i koncepcji dotyczących dziedzictwa przyrodniczego
- umiejętność analizy i oceny komponentów przyrody oraz potrzeby ich ochrony
- poznanie funkcjonowania organizacji międzynarodowych na rzecz ochrony dziedzictwa przyrodniczego

Warunki wstępne

Wiedza	Podstawowa wiedza z zakresu nauk przyrodniczych: geologia, geomorfologia, hydrologia, klimatologia oraz zakres rozszerzony z geologii regionalnej Europy.
Umiejętności	Umiejętność przeprowadzenia analizy i dyskusji w oparciu o materiały źródłowe, analiza SWOT
Kursy	Geologia, Geologia regionalna świata, Geomorfologia, Hydrologia, Meteorologia i klimatologia

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01, Rozumie pojęcia i koncepcje z zakresu dziedzictwa przyrodniczego	K_WG01, K_WG02, K_WG03
	W02. Zna organizacje międzynarodowe i ich działania na rzecz ochrony dziedzictwa przyrodniczego	K_WG07, K_WK02
	W03. Rozumie potrzebę ochrony obszarów szczególnie narażonych na dewastację w wyniku zmian antropogenicznych	K_WG02, K_WK01, K_WK02, K_WK05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01, Potrafi ocenić znaczenie ochrony dziedzictwa przyrodniczego na obszarach znajdujących się poza terenami prawnie chronionymi.	K_UW03, K_UK02
	U02. Rozumie zależności pomiędzy dziedzictwem przyrodniczym a dziedzictwem kulturowym	K_UW02, K_UW03, K_UW04, K_UK02
	U03. Potrafi zastosować różnorodne metody waloryzacji obiektów przyrodniczych	K_UW01, K_UW02, K_UK02

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01. Wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności dotyczące oceny geo i bioróżnorodności w praktyce	K_KK02, K_KR01
	K02. Postępuje zgodnie z zasadami etyki	K_KR02

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	15	15									
	Z	Z									

Opis metod prowadzenia zajęć

Zajęcia odbywają się w formie wykładów i ćwiczeń audytoryjnych (w formie tradycyjnej i/lub online na platformie MS Teams).

Metodyka ćwiczeń: projekt grupowy, dyskusja.

Ukończony w ramach programu UP to the TOP kurs języka angielskiego umożliwi prowadzenie zajęć w języku angielskim oraz wykorzystanie literatury anglojęzycznej na zajęciach.

Formy sprawdzania efektów uczenia się:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X					
W02							X	X					
W03							X						
U01							X	X					
U02							X	X					
U03							X						
K01							X	X					
K02							X						

Kryteria oceny

Zaliczenie otrzymuje student, który aktywnie uczestniczył w zajęciach, otrzymał pozytywne oceny z projektów zadanych na ćwiczeniach oraz zaliczył test końcowy z wykładów.

Uwagi

Obecność na zajęciach jest obowiązkowa. Każda nieobecność powinna zostać odrobiona na konsultacjach.

Treści merytoryczne (wykaz tematów poruszanych na wykładach)

1. Pojęcia i koncepcje związane z dziedzictwem przyrodniczym Ziemi.
2. Funkcje organizacji międzynarodowych na rzecz ochrony dziedzictwa przyrodniczego: UNESCO, ProGEO, IUCN.
3. Dziedzictwo przyrodnicze Ziemi, a dziedzictwo kulturowe, przykłady dobrych i złych praktyk.
4. Bioróżnorodność i sposoby ochrony gatunków zagrożonych.
5. Mokradła i torfowiska jako obszary o szczególnych walorach przyrodniczych narażonych na dewastację przez człowieka

Treści merytoryczne (wykaz tematów poruszanych na ćwiczeniach)

1. Geoparki, charakterystyka i ocena ich działania – studium przypadków

2. Metody waloryzacji georóżnorodności
3. Metody inwentaryzacji i oceny geostanowisk
4. IUCN: people, land, ocean, water, climate – dyskusja
5. Formy ochrony torfowisk i mokradł w Polsce i na świecie – studium przypadków

Słowniczek (5-15 pojęć w języku angielskim)

Natural heritage, geoheritage, geodiversity, biodiversity, geoconservation, geopark, geotourism, peatbogs

Wykaz literatury podstawowej

- Alexandrowicz, Z. (2003). Ochrona dziedzictwa geologicznego Polski w koncepcji europejskiej sieci geostanowisk, *Przegląd Geologiczny*, 51(3), s. 224-230.
- Alexandrowicz, Z. (2006). Geoparki - Nowe wyzwanie dla ochrony dziedzictwa geologicznego. *Przegląd Geologiczny*, 54(1), s. 36-41
- Crofts, R., Gordon, J.E., Brilha, J., Gray, M., Gunn, J., Larwood, J., Sanatucci, V., Tormey, D., Worboys, G.L., Groves, C. (2020). Guidelines for geoconservation in protected and conserved areas. Best Practice Protected Area Guidelines Series, nr. 31, IUCN, Gland, Switzerland, ss. 144.
- Migoń, P. (2012). *Geoturystyka*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN
- Urban, J., Migoń, P., Radwanek-Bąk, B. (2021) Dziedzictwo geologiczne. *Przegląd geologiczny*, 69 (1), s. 16-20.

Wykaz literatury uzupełniającej

- Alexandrowicz, Z., Miśkiewicz, P. (2006). Światowa Sieć Narodowych Geoparków UNESCO (procedura tworzenia). *Chrońmy Przyrodę Ojczyzn*, 63(2), s. 3-14.
- Brox, M., Semeniuk, V. (2007). Geoheritage and geoconservation history, definition, scope and scale. *Journal of the Royal Society of Western Australia*, 90, s. 53-87.
- Chrobak, A. (2016). Valorisation and categorisation of the geosites in the Podtatrze area (Southern Poland). *Geotourism/Geoturystyka*, 46-47, s. 3-26.
- Chrobak, A., Bąk K. (2019) *Poznawczo-edukacyjne aspekty atrakcji geoturystycznych Podtatrza*. Prace monograficzne 966. Wydawnictwo Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.
- Chrobak, A., Ugolini, F., Pearlmutter, D., Raschi, A. (2020). Thermal Tourism and Geoheritage: Examining Visitor Motivations and Perceptions. *Resources*, 9 (2), s. 1-26.
- Gordon, J.E. (2018). Geoheritage, Geotourism and the Cultural Landscape: Enhancing the Visitor Experience and Promoting Geoconservation. *Geosciences*, 8, 136.
- Gray, M. (2019). Geodiversity, geoheritage and geoconservation for society. *International Journal of Geoheritage and Parks*, 7, s. 226-236.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	8

liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	-
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	-
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2